

БУРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй
Верховно Советэй Президиумэй орган

1940 оной
И Ю Л Ъ
11
Четверг
№ 158 (3158)

Сэн 10 мүнга.

Медицинскэ дээдэ һуралсалгай заведенинуудтэ гүрэнэй экзаменууд үгэлгэ дүүрбэ. ВУЗ-ууд хадаа 16000 шахуу залуу специалистнуудыг-терапевтнууд, хирургнууд, педиатрнууд, стоматологуудыг гаргаһан байна. Нургуулине дүүргэжэ гаргалшад эхэнхи хубинь оглича сэгнэлтэнүүдтэйгээр экзаменаа үгөө.

Эдэнэрэй 5500 врачуудань хүдөө няугаагта хүдөлмэрихэ юм. Хоёр мянган хэхэдһаа үлүүгүй педиатрнууд хүүгэдэй консультацида ба больницануудта эльгэгдэхэ байн. Тэдэнэртэ өөһөдын специальностьнуудар доро дурсагдаһан хүдөлмэригүүд олгогдобо гэбэл: 1680 хүн өн-

демологуудар, бактерилогуудар, маларитай тэмсэлээр специалистнууд ба инфекционно үбшенине аргалагшдаар хүдөлмэрихэ болоно.

1207 залуу врачууд Туркмени, Узбекистан, Таджикистан, Киргизия ба Казахстан ошохо байна. Дальна Востоқта ба Якутида 800 шахуу специалистнууд ошоно. Мун шэнэ врачуудай 100-һаа дээшэ хүвинь Карел-Финскэ ССР-эй эмнэлгын шэнэ учрежденинуудта хүдөлмэрихээр загдаба. СССР дотор врачуудай тоонь 104000 шахуу хүн болоно.

(ТАСС).

ИЙЛЭДБЭРИИН ДЕЗОРГАНИЗАТОРНУУДАЙ ЭРИД ХАТУУГААР ТЭМЭСЭХЭ

Предприятинууд ба учрежденинуудтэ хүдөлмэришэд ба служащинуудай өөһөдөө мэдээд гаралга болбол СССР-эй Верховно Советэй указаар хоримжологдоо. Предприятинууд ба учрежденинуудтэ өөһөдөнгөө зорогоор гаралга ошоһон хүдөлмэришэд ба служащинууд хадаа судта үгтэжэ, арадай судай приговорой ёшоор 2-һоо 4 һара хүрэтэр тюрмын хаалгада хабаадуулагдаха ёһотой гэжэ законоор тогтоогдоно. Хүдөлмэришэд ба служащинууд болбол хүндэгүй шалтагаанаар прогуд хэ һаа, судта үгтэхэ ба арадай судай приговорой ёшоор, зароботна хүлэһэнгөө 25 прои. хүрэтэр хаалгатайгаар, байһан газартаа 6 һара хүрэтэр баалалтын хүдэлмэри хэхээр гэмнэгдэхэ байна. Эдэ хэхэлтэнүүд хадаа советскэ гүрэнэй ажахын ба военнэ хүсэмбаради хохидол үзүүлэгшэдтэ эсэргүү, социалистическэ үйлэбэриин дезорганизаторнуудта эсэргүү шэгүүлэгдэнэ. Манай орон болбол хэдэн олон мянган тоноо түлшэ ба металл, хөдөн зуугаад машина ба станогүүдэ, ехэхэн тоото зэр зэбсэглэгчүүдэ, летунууд ба прогудыгүүдэ һаа боложо, дугуу абадаг байгаа. Арад ба гүрэн болбол летунууд ба прогудыгүүдэ саашадаа тэсэжэ шадахагүй ба тэсэхэһегүй байна.

Ленин болбол хүдөлмэриһөө зайсахы һөдөдөг хүдөлмэришэдэе байшууд ба жулгуудтай адилддаг һэн. "Нэгшэе жулик (тэрэ тодо хүдөлмэриһөө зайсахы һөдөдөг) сүлөөдө сөнгөхө ёһогүй, харин тюрмэдэ гү, али үгы һаа баалалтын хүдэлмэри дээрэ хэхэлгэхэ ёһотой..." гэжэ Ленин эрдэг байгаа. Энэ хадаа советскэ засагай түрүүшнй һарануудта хэлэгдэһэн байна. Тэрэгнээр үнй удаан саг үнгэрөө. Ургэн нийгнн социалистическэ сознательности агуухэ зохёон байгуулагша хүсэи болоо. Советскэ хүдэлмэришэд ба служащинууд болбол Ленин-Сталинай партиин хүтэлбэрээр, бэрхшээлнүүдэ дабан, социалистическэ байгуулагтын бүхы фронтнууд дээрэ героическаар тэмсэнэ. Зүгөөр, мүнөөшө, революционн 23-дахы жэлдэ, хүдэлмэришэдэй дунда зарим гэгдэгтэй, явчелскэ, хомхой хобдог элементүүд үшөө лэ бии.

ВКП(б)-эйн XVIII съезд дээрэ нүхэр Мологов хэлэ һан: "Хүдэлмэришэдэй дунда түрүү хүнүүд бии ба мүн хүсэдбэшэ хүнүүд тухай хэлэхөгүдэй, гөөгдөнгишэ хүнүүд бии... Гэбшэе, служащинууд тухай хэлэнгүйгөөр, мүн хүдэлмэришэдэйшэ дунда жажэ-буржуазна заншалнууд бии байна. Тэндэ юушые болог хамаагүй, зүгөөр өөртөө лэ гүрэнһөө ехы абахар бэлэн байдаг хүнүүд сөөн бөшэ бии байна. Намэ дээрһөө, манай предприятинууд ба учрежденинуудтэ гүрэнэй интересэй түлэе ба ажалай дисциплиныне бүхэ-жүүлхын түлөө тэмээл хэрэгтэй, лодырууд, забхайнууд ба летунуудтай тэмээл ябуулха хэрэгтэй"

Хүдөлмэришөн ба тарашанай социалистическэ гүрэн болбол манай орондо летунууд ба прогудыгүүдэй хохидол үзүүлхыг тэсэхөгүдэй байна. ВКП(б)-эй хандалга ба СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй указ болбол үнй сэхээр ажаллахы хүсэдэггүйшүүдтэ ба гурим сахилгы абдэгшэдтэ тон серьезно уридшалан хануулга байгаа. Гини, үйлэбэриин дезорганизаторнууд тунша түрүүшнй судууд дээрэ, тэдэнэй заримаг прогуд хэхэр хөд, манай законой хатуу «энээн-һэнь юуп бологто ааб» гэжэ стуршакы һөдөнэнэ харуула. Зүгөөр, гүрэн болбол дезорганизаторнуудтай наадахаа жордөөшө һаахагүй байна гэжэ тэдэнэр өйлгоо.

Өөрингөө зорогоор хүдэлмэриһөө гарахын тула прогуд хэхэр, Московско "Карденте" фабрикын хүдөлмэришэд 3 һарын

болзороор тюрмэдэ хаагдахаар судлагдаа. Тульска областин, Ефремовскэ районной, Лобзовско аршин заводһоо өөрөө мэдээд хүдэлмэри хэхэһэн, прогудыгчи Герасимов гэгшэ 4 һараар тюрмын хаалгада һууһаар шиндхэгдэ. Ленинградскэ заганболбосоруулгын заводой ашаа тэгшэ прогудыгчи Евсеев хүдэлмэридөө гэгдэнэнгөө түлөө зароботна хүлэһнөө 25 прои. даруулжа, 6 һара соо баалалтын хүдэлмэри хэхээр шиндхэгдэбэ. Эдэ хүнүүд болбол гүрэнэй ба арадай интересе бүдүүлгээр эбдэгшэд мүн болоно. Үнён сэхээр, һайн сөдхөхөлөө хүдэлмэришэд хүнүүд арадай судуудай приговорнуудыг хаа-хаангүй һайшаана. Судуудай приговорнууд—зориутын ланлаар прогуд хэхэд, предприятиһаа өөрөө гарахы һөдөгшөд бүгэдэндэ уридшалан хануулга гэшэ. Ямаршэ жульническа мултарагланууд тухалхагүй. Летунууд ба прогудыгчиүүдтай билдэгүүшала сахаггүйбди.

Прогудыгчиүүдэ эдэб түрэлэй далдалагшад тунша хэхэлбэл—тэдэ үжэмхэй либералууд гү, али нүх. Сталинай хэхэдэг ёшоор „партийна ба советскэ законууд тэдэндэ зориулагданги бөшэ, харин тэнгүүдтэ бөшөгдөһөн юм гэжэ тоолодогүүд"—тэдэнэр болбол манай ажалай шэнэ законой бодоты бүри һанар батаалан мэдэхэ байна.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй указын хэнгэргүй эбдэгшэ, Рязаньдахи харгын мастерскойн начальнык Чусов болбол судай харюусалгада хабаадуулагдаа. Чусов хадаа өөрынскэ «Рязанскэ» законоор, хоёр сменадэ 7 часай ба нэгэ сменэдэ 6 часай хүдэлмэриин үдэр байгуулжа, хөдм прогудыгчиүүдэ далдалан, мүшкэбэрилгын органуудта үгөөгүй байна.

Прогудыгчиүүдэ далдалагшад тунша гансахан лэ Рязаньһаа мэдээсэгдөнэ бөшэ Бурят-Монгодохи манай корреспондент мэдээсэнь: Тимлюйскэ барилгын начальныктай уялгы дүүргэгшэ Коваленко гэжэ нэгэ хүн Кабанскын райондо бии юм. Тэрэ хадаа прогудыгчиүүдта билдэгүүшалан зангаараа. Ажахы эрхилэгшэ гэжэ нэрэтэй энэ хүн хадаа тэрэ багтаа, барилга дээрэ, ямар нэгэн главна аргадаман болошонхой. Энэ хадаа администраторшы бөшэ, хүсэл дүүрэн хүтэлбэрилэгшэ бөшэ, командиршы бөшэ—хооһон шлянэ. Коваленко хадаа июнн 28-да хүдэлмэридөө гараагүй прогудыгчиүүд Нефедова ба Рубцова гэгшад тунша ехэл һаа административна хэмжээ лэ абажа шадаха байгаа гэжэ районно прокурорто мэдүүлбэ. Коваленко гэгшэ законыне бүдүүлгээр эбдэ.

Летун ба прогудыгчи бүхэннэ хөнөөлгын хойноһоо нарырхаралга—прокураторын органуудтай уялга мүн. Зүгөөр, гансаханшы тэдэнэй уялга бөшэ. Партийна ба профсоюзна организацинууд болбол летунууд, прогудыгчиүүд ба тэдэннэ нюун далдалагшадһаа, үйлэбэриинүүдэ өнөөнэйгөө сөсэ гы мэтээр хамгаалха ёһотой. Ажалай дезорганизаторнуудыг судһаа нюухы һөдөнэн хүтэлбэри лөгшад-гүлгүрүүд тухайда предприятинууд ба учрежденинуудтэ дэргэдэхи партийна ба профсоюзна организацинууд сигналлизирвалжа шадаха ба сигналлизирвалжа уялгатай.

Арадай судуудтай түрүүшнй приговорнууд болбол летунууд ба прогудыгчиүүдта ямаршы хүнгаллэ байхагүй гэжэ тон өлөөр харуулна. Советскэ засагай органууд хадаа предприяти бүхэндэ, учреждени бүхэндэ большевистескэ хатуу гурим байгуулха байна. Тинхэдэ, манай орон урданай хинаа бүри үшөө түргөөр урагшаа дабиха ба ажахын шөнөнүүд, ехөнүүд амжалтанууды туйлаха байна. («Правдн» түрүү бөшөгшэ).

Үбнэ хурялгыг түргөөр ба һайнаар үнгэргэлгөөр малажалай улам хүгжэлтын үндэнэ һуури байгуула!

Түрүүшн 500 гектар

Хори. (Телефоноор абтаба). Июлин 5—6 үдэрһөө эхилэн, аймаг сохи колхозууд олоороо үбнэ хурялгада оробе. Иүүлэй мэдээгээр хамта 500 гектар сабшагдаһан ба 600 тоноо силос дарагдаһан байна.

Үбнэнэй хүдэлмэридөө олоороо гаралга эхилһэн саһаа хойшо 3-4 хоног үнгэргэжэ байбашы, колхознууд ба морин тармуурнууд нэгэ дүүргэхээр план зохёогдоби. Мүнөө үдэ силос даралгын хүдэлмэри бүхы колхозуудта ябуулагдажа байна. Июлин 7-ой үдэрэй мэдээгээр орой хамта 280 тоноо силос бэлдхэгдэнэ байгаа. Колхоз бүхэндэ силос даралгын хүдэлмэри дээрэ колхознигууд олоороо ажаллана. Энэ хүдэлмэриг июлин 20-һоо оройтонгүй дүүргэхын түлөө тэмээл ябуулагдаана. Петров.

Кабанскда үбнэ хурялга юундэ удаарнаб?

Кабанск, июлин 9. (Телефоноор абтаба). Тус аймагта мүнөө жэлэй үбнэ хурялга ехээр удаарна. Нэгэ хөдөн колхозууд үбнэ сабшажа эхилһөн нэрэтэй. Тэдэ тэдэнэй хөдшэ гектар сабшалан ба сомон тухай аймагтай организацинууд үшөө мэдөнөгүй. Жэшэнь: Брицкын сельсоветэй, «Путь Ленина» колхозһоо 30 хүн ба 5 косилка июлин 6-най үдэр сабшалан дээрэ гараһан байгаа. Эдэ гурбан үдэр соо хөдөн хүдэлмэри тухайн юушы мэдэхын аргагүй. А30 болбол колхозуудһаа таваранхай.

Саг болзор үнгэргэжэ байбашы, сабшалгы эхилээдүй колхозууд нилээх олон. Эндэ зарим ушартаа саботаж болоно. Токскын сельсоветэй, Ворошиловэй нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээрэ үбнэ ногоонь ургажа үнй хүсөө. Июлин 6-ай үдэр колхознигууд олоороо үбнэнэй хүдэлмэридөө гараха ёһотой байһан аад, мүнөө хүрэтэр ношборно. Наад болон шалтагаань хадаа: июлин 7-до «Иванов үдэр»—шажанай һайн үдэрлэгтэ болохонь гөхө зарим колхознигууд хүдэлмэридөө гараагүй, архидажа үнгэргөө. Үбнөө сабшалан орондо, олоороо архида хэхэ, хүдэлмэридэ гаралгы тһалдуулжа байхадань, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Истомин ба нутагай партийна,

САБОТАЖИГУУДТА ХАТУУ ХАРИУ

Заиграй, июлин 9. (Телефоноор абтаба). Олонхи колхозуудай полевой бригаданууд ба звероууд июлин 5-най үдэр үбнэ сабшалагда олоороо гараһан байна. Мүнөө үдэ 500 гаран гектар сабшагдажа, тэдэнһөө 208 гектар дээрэхэ үбнэн хурялгада.

Сабшалан дээрэ үбнэ ногооной ургаса хүсэжэ, түрүү колхозуудай үбнэ хурялгада олоороо ороод байхада, зарим нэгэн колхозуудай хүтэлбэрилэгшад эдэбн «шалтаг» бариад, үбнэ сабшалгы эмхидхэнгүй. Манай аймаг соо гурбан колхозууд үбнэнэй хүдэлмэрине болошогүйгөөр удааруулна. Эдэннэ нэрэлбэл: Дооло-Шалькин, Сталинай нэрэмжэтэ, Ждановой нэрэмжэтэ ба Дээдэ-Илькин сомоной, Молотовай нэрэмжэтэ колхозууд болоно.

Дурсагдаһа колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хадаа, намаг газартаманай унан гараа, добо газарай сабшалангай ургаса хүсөөдүй, тинмөнөө үбнөө сабшаха аргагүй байһанһаа—гэжэ мэдүүлнэ. Эдэнэр үбнэ сабшалгы түрбээршы эхилжэ шадаха аргагүй байгаа гэжэ хөлхөөр бөшэ. Тэдэ колхозуудтай зэргэлжэ һууһан ба нэгэн адалхан услоной хүршэ колхозуудань үбнөө сабшажа байһад.

зарим колхозуудта планай ёшоор үшөө гараадүй. Энэнэй гол шалтагаан болбол, запчастынууд дутамаг дээрһөө зарим машинанууд эбдэрхэй зандаа хөбтөнэ.

Мун тэршөлөн, хүдэлмэриин хүсөн үбнэ хурялгада хүсэдөөр элсүүлэгдэдүй Гэхэтэй хамта, Дөөлэ Курбинн сомоной колхозуудһаа бөшэ колхозууд бултадаа, үбнөө сабшажа эхиллэ.

советскэ организацинууд болбол тэрэ хэрэгтэй политическэ удашанары ойлгоогүй. Үбнэнэй хүдэлмэридэ сэхэ саботаж хэхэ байһан фактууд бусад колхозуудташые бии. Жэшээлхэдэ: Твороговско сельсоветэй, Карл Марксэй нэрэмжэтэ колхоз хэзээ үнй үбнөө сабшажа эхилхэ байһан аад, мүнөө хүрэтэр удааруулна. Колхозойн түрүүлэгшэ «Талхатаряа бэхэрхэмин»—гэжэ шалтаг бариад Улан-Удэ город ошоһоор, бусаж ерөөдүй...

Дурсагдаһа колхоз гансахан үбнэ сабшалгы хойшо татана бөшэ, мун силос даралга, тарянай буртаг үбнэ, үрмэлэ түүлгэ ба таряхуралгада бэлдхөл г.м. ябуулагдагүй. Карл Марксэй нэрэмжэтэ колхоз үнгэргэжэ 1939 ондогышэ силос даралгын планай гүлсэдхэлэ тһалдууһан юм. Мүнөө үдэ 160 гектар тарянай буртаг үбнэндэ дарагдажа, хосорхын туйлда хүрөөд байна. Эдэ бүхы фактууд болбол колхозуудта агитмассова хүдэлмэри дутамаг ба ажалай дисциплине һула дээрһэнэ тохболдоно. Комсомолой райком болбол өөһөдөнгөө хүсөөр агитбригада эмхидхэжэ, һаяхан хүдөө гаргаба. Тэрэнэй үбнэ хурялгын үдэ колхозуудай сабшалан дээрүүр яважа, агитационно ба культурна хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха зорилготой юм. Васильев.

Үбнэ хурялгада саботаж хэхэ байһанине нэгэ характерна фактаар гэршэлжэ болоно: Ждановой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ергодаев гэгшэ үбнэ хурялгын эхилхэнэ арай урдахан хоёр полевой бригадын бригадирнуудта амаралта үгэжэ, ажалһаань сүлөөлөөд, һүүлээрнэ өөрөө хөнөөшө зүбөөлгүйгөөр Хорин аймаг оруу зайжа ошоо. Тэндэ ямар хэрэгээр ошомһөн хөшө мэдөнөгүй.

XVIII партсъездын нэрэмжэтэ, «Красный опытник», Лениней нэрэмжэтэ (Ст. Брлян), Тельманей нэрэмжэтэ ба бусад олон түрүү колхозууд үбнэ хурялгы эмхитэйгээр ябуулна. Тэдэнэр хадаа 100-100 гектарһаа үлүү сабшаад, мүнөө үбнөө һөлжэ ба тармажа байнад. Колхознигуудань барандаа үбнэнэй хүдэлмэри дээрэ гаранхай.

Лениней нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээрэ үдэр бүридэ 15 косилка ба 160 колхознигууд ажаллана. Силос даралга аараа «Оборона СССР» колхоз түрүү ябана. Тус колхоз силос бэлдхэгшын планине 70 проц. дүүргэе. Доржиев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Советскэ Союзай Герой Иван Семенович Зарников (Улаан Армида алба хэхөөнэ урид Сталинградта мебельно-хайрсагай комбинатад штуркатураар хүдөлмэрилһөн байна). (ТАСС-ын фото-клише).

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДАЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Кабанскын уһа хамгаалалгын хаалта (дамба) барилгада хабаадагшад колхознигууд-стахановецууды шагнаха тухай

- 1. Ануфриев Василий Сергеевиче—17-дохи партсъездын нэрэмжэтэ колхозой колхозник.
- 2. Арефьев Ефим Федоровиче—17-дохи партсъездын нэрэмжэтэ колхозой колхозник.
- 3. Бабинцева Федосья Кузминичнае—Кировай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
- 4. Батаров Александр Кузьмиче—«Байкал» колхозой колхозник.
- 5. Белоголов Андрей Лукиче—«Байкал» колхозой колхозник.
- 6. Бородин Родион Васильевиче—«Красная Заря» колхозой полеводческэ бригадын бригадир.
- 7. Буракова Аксинья Пантелеймоновнае—«Путь социализма» колхозой колхозница.
- 8. Бураков Максим Андреевиче—«17-дохи Октябрь» колхозой түрүүлэгшэ.
- 9. Волкова Мария Артамоновнае—«17-дохи Октябрь» колхозой колхозница.
- 10. Гусев Иван Андреевиче—Калининай нэрэмжэтэ колхозой колхозник.
- 11. Залуцкая Татьяна Кузминичнае—17-дохи партсъездын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
- 12. К. Пуснина Парасковья Ивановнае—«Байкал» колхозой колхозница.
- 13. Капустин Иван Мплайловиче—«Красный боец» колхозой колхозник.
- 14. Коношонкин Трофим Васильевиче—«Новый труд» промартелин член.
- 15. Кузьмин Цыбик Карповиче—Багановичин нэрэмжэтэ колхозой колхозник.
- 16. Лазарев Дмитрий Васильевиче—Кабанскын лесхозой начальнык.
- 17. Лебедев Федор Осиповиче—«Советүүдэй 7-дохи съезд» колхозой клубе эрхилэгшэ.
- 18. Муравьев Никонтий Федоровиче—«Большевик» колхозой колхозник.
- 19. Налетов Филипп Панфиловиче—«Новый путь» колхозой колхозник.
- 20. Новокрещенный Георгий Яковлевиче—«Советүүдэй 7-дохи съезд» колхозой бригадир.
- 21. Орлова Мария Семеновнае—«1-е Май» колхозой колхозница.
- 22. Номазкина Меланья Ивановнае—Молотовай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
- 23. Руднев Сергей Ивановиче—Калининай нэрэмжэтэ колхозой колхозник.
- 24. Сорокинова Антонина Антиповнае—«Путь социализма» колхозой колхозница.
- 25. Солтыч Маское—Карл Марксэй нэрэмжэтэ колхозой колхозник.
- 26. Теников Егор Филипповиче—«Новый путь» колхозой колхозник.
- 27. Третьякова Агафья Еврасьевнае—Лазогой нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
- 28. Шайдулова Варвара Федоровнае—ОКДВА-гай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
- 29. Яковлева Татьянае—Кировай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

БМАССР-эй Верховно Советэй түрүүлэгшэ орологшо М. ЧУВЬЮРОВ. БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь И. ИЛЬИЧЕВ.

Улан-Удэ город. Советүүдэй байшан. 1940 оной, июнн 29.

Гурбадугаар табанжэлэй уриһаламжын нэгдэхти тираж

Июлин 11-дэ Гурбадахы Табан-жэлэй (хоёрдохи жэлэйн гаргалга) уриһаламжын нэгдэхти тираж шүүбэри үлүү ажилхэнэ. Тираж хадаа Ленинградта боложо, 2 үдэрэй торшо соо үргэлжэлнэ. 138720400 гүхэригэй 888000 шүүбэриүүд наадагдаха байна. (ТАСС).

Консультаци

ТЭМЭСЭЛЭЙ БА ИЛАЛТЫН ЗАМ

(Партийн XVI съездын арбан жэлэй ойдо)

1930 оной июнийн 26-аа юлийн 13 хүрэтэр болоһон, ВКП(б)-ийн XVI съезд болбол манай оройн ажабайдалда онсэ илгарһан хуури ээһэнэ. Тэрэ хадаа, нүхэр Сталиной хэлэһэн ёһоор, бүхы фронтнуудаар социализмын дэлгэрэнгы довтолгын, анги болохо кулачевые усадхалгын ба үргэлжын коллективизацилгыне ажабайдалдын бөөдүүлгын съезд болон, большевигүүдэй партиин историдо ороо.

Партийн XVI съездын урда тээхи үе хадаа СССР-тэ хүсэнтүгэ экономическа дөбжэлтын ба, харин, капиталистическэ дэлхэйдэ экономическа нуларалгын, кризисэй үе байгаа гэжэ, нүхэр Сталин тодорхойлоо һөн.

Тэрэ үедэ СССР болбол аграрна орон байһанаа, капиталистическэ дэлхэйдэ экономическа зависимобашэ индустриальна орон болохынгоо урда тээ байгаа. 1929-30 оной ажахын жэлдэ орон дотор промышленна продукцияны хубинь 53 процент болоод байһан юм. ВКП(б)-ийн ЦК-гэй ленинскэ зүб политика болбол социалистическэ байгуулагтын түргэн темпые хангажа, массын туйлай ехэ үйлдэбэрини энтузиазмые үүсхэһэн байна, эдөөр хадаа сталинскэ нөгөдөгөр табанжалмы дүрбэн жэлдэ дүүргэгэһэн лозунг дэбжүүлэе һөн.

Деревидэ ленинско-сталинскэ политика, колхозно байгуулагтада "зүүвэйхийлэй" хазаруулгыне ба алдуунуудыне эрид усадхалга болбол ВКП(б)-ийн XVI съездын үелэ, хуудэ ажахын хүгжэлтэдэ агуухэ ажилтануудыне хангаа. Колхозно тарашад Советскэ засагай бодото ба бхи тулгууринь болоһон байна. 1930 оной майн 1-дэ, оройн гол түлэб тархан ажалтай районудта тарашадай ажахынуудай 40-50 процентийг коллективизацида хандуулагдай байгаа.

Энэнтэй хамта, тарашадтай худалмаршан ангийн союз, тарашалан Советскэ гүрэнэй хоёрдохи түшэг — национальностнуудай ажалшадтай ахадугуй союз бүхэжөө. Мүн, партиин гададын зүб политикын результатта, СССР-эй уласхоорондын хүсэ шадал ургаа. Советскэ засаг болбол "дэлхэй дээрэ байгаа бүхы засагууднаа эгэе бхи засаг болобо". (Сталин).

СССР социализмын үедэ ороо. Нүхэр Сталиной хүтэлбэрээр, социалистическэ байгуулагтын бүхы фронтнууд дээрэ большевигүүдэй партиин туйлаһан эрид ялтанууд хадаа партиин генеральна линийн зүб байһанай результат, социализмын бүхы дайсагдай ба партиин линийн, ленинизмнээ хазайшадтай хайрагамгүй тэмэсэлэй результат байгаа.

1.260.877 членүүдтэй ба 711.609 кандидатуудтай большевигүүдэй парти болбол өөрынгөө XVI съезддэ еднээр, Ленинско-Сталинскэ ЦК-е тойрон хэзээ хэзөөнэйхивэ нягта жагсанхайгаар эрээ.

ВКП(б)-ийн XVI съезд болбол, нүхэр Сталиной зааһан ёһоор, "Партийн генеральнэ линийд өөрынгөө тусхай линийе зүршүүлээн табиха шадахаар, бөөжэһэн ба нягта оппозици үгы, партиин тимэе тон үсөөн тоото съездүүдэй нэгэн" байһан юм (Ленинизмын асуудалууд", 10-дахи хэблэл, хууд. 428).

Партийн XVI съезд болбол бүхы фронтноор капиталистическэ элементүүдтэ дэлгэрэнгы довтолготой ба тус довтолгыне эсэстэнь хүргэлтэй холбоотой асуудалуудта гол анхаралаа хандуулаа һөн. Ушарын, эгээ энэндэ партиин политикын үндэһе хууринь байгаа; эвэ асуудалыне шийдлэгэһэе СССР-тэ социализмын судьбань дудьдаха байһан юм гэжэ нүхэр Сталин заадаг бэлэй.

ВКП(б)-ийн XVI съездын историческа удхашарань хадаа, тэрэ болбол пролетариадтай диктатурын эгээ бэрхшээлтэй зорилгонуудыне шийдхэе замые ба аргадабарине манай партида ба орондо зааһан байна. Нүхэр Сталиной доклад ба съездын тогтоолууд соо, капиталистическэ элементүүдтэ социалистическэ довтолгыне эсэстэнь хүргэлтэе хангахын тула шухала, партиин политическэ, ажахын ба эмхидхэлэй хэмжээбүүлгунууд тон хүсэдөөр тодорхойлогдохон байна.

Нүхэр Сталин болбол өөрынгөө доклад соо капиталистическэ ороонуудтай экономическа кризисэй характер ба үндэһе хуурида марксистско-ленинскэ гүнзэги

анализ хэһэн, СССР ба капиталистическэ ороонуудай харилсан хандалгыне тодорхойлоһон ба СССР-эй гададын политика хадаа бүхы ороонуудтай экономическа холбоогой ба мнрай политика мүн гэжэ элэрхэйһэн байна. Тийгээд, социалистическэ байгуулагтын ба СССР-эй дотоодын байдалай бүхэжэлгын улам ургажа байгаа дөбжэлтын тодо һонор картиние харуулаад, нүхэр Сталин болбол манай промышленность хадаа хүгжэлтынгөө хэмжээгээр түрүү капиталистическэ ороонууднаа ехээр гээгэһэн гэжэ тэмдэглэе һөн. Энэнтэй дашарамдуулан, нүхэр Сталин болбол социалистическэ промышленностин хүгжэлтын темпые саашадаа улам хурдахаха ба энэ темпые багдалхыи нэдөөр опортунистнуудтай тон эридөөр тэмэсэхэ лозунг дэбжүүлһэн байгаа.

Съезд болбол партиин Ленинско-Сталинскэ ЦК-гэй политическэ линие ба хүдэлмэрине бүрин түгэс хайшаажэ, социалистическэ байгуулагтаар саашадаашые боевой, большевистскэ темпые хангаха, СССР-ые аграрна орон байһанын, дэлхэйн капитализмнаа зависимобашэ, хүсэд бөөе даанхай индустриальна орон болгохо зорилготой табанжалмы дүрбэн жэлдэнь дүүргэлгыне туйлаха зорилго табиһан юм.

XVI съезд болбол энэ зорилгыне дэмжүүлхэдэ нүхэр Сталиной засабаринаа хараа абанһан байна: "Манай промышленностин хүгжэлтын темпые имагта саашань улам хурдахаха хадаа технико-экономическа талаараа түрүү капиталистическэ ороонуудыне хүсэе ба урдань гараха арга байдалыне бидэндэ олгохо". (Ленинизмын асуудалууд", 10 хэблэл, хууд. 369). Партиин гол анхаралань промышленностин, иланганга, үйлдэбэрини зөөбгөөдлэе бүтээхэе халбаринуудай хүгжэлтыне шангалхалга, СССР-эй Востогто шулуу нүүрһэнэй-металлургическа шөнө база байгуулагдаа хандуулагдаа.

Тэрэнтэй хамта, хуудэ ажахыне хүгжээлгөөр табанжалэй планине үндэһөөрөнь хаража үзэхэ шухала гэжэ тоолоо һөн, ушарын, тус план хадаа энэ үедэ илгээд үлүүлэн дүүргэгдэһэн байгаа. Съезд болбол "Коллективизацин темп ба колхозно байгуулагдаа гүрэнэй туһаламжын хэмжээнүүд тухайда" партиин ЦК-гэй, 1930 оной январин 5-най тогтоолые байшаһан байна, энэ тогтоол соо, кулачевые хизаараха ба түрхэе лозунгтоо, анги болохо кулачевые үргэлжын коллективизацин үндэһе хуури дээрэ усадхалгын лозунгдо партиин шөлжын оролго бэхилэгдэһэн байгаа.

Тус лозунг хадаа "орон доторхи капиталистическэ эксплуатацин хүүлшын түшэгтэ худалмаршан ангийн штурмдалга" гөһөн удхатай байгаа һөн. ("ВКП(б)-ийн резолюцинууд соо", II часть, хууд. 403).

Арадай ажахын хүгжэлтөөр табанжалэй планине амжалтагайгаар дүүргэлгын гол шухала усоловнуудай нэгэн болгон, социалистическэ байгуулагдаа шөнө эпохо нэгшэ, социалистическэ соревнование саашадаань бүхы хэмжээгээр хүгжээхэ зорилгыне съезд табанһан байна. Эгээ энэндэ, гэжэ партиин XVI съездын тогтоол соо заагдана, социалистическэ соревнование ба ударничестве дэлгэрүүлгэдэ "парти болбол табанжалэй планин дүүргэлгын бэрхшээлүүдные усадхалгын тула ба социализм байгуулгын темпые хурдахахаи тула гол үндэһэн истоничные саашадаашые бөдөрхө ёһотой". ("ВКП(б)-ийн резолюцинууд соо", II часть, хууд. 422).

Ангийн тэмэсэлэй хурсадалыне (кулачевын эсэргүүсэлгэ, вредительство) зайлашагүй үүсхэһэн капитализмын үндэһөнүүдные онгилон усадхалгайтай холбоотой социалистическэ довтолгыне амжалтагайгаар бөөдүүлгын тулада, съезд болбол пролетариадтай бүхы массова органиацинуудай, иланганга профсоюзнуудай хүдэлмэрине шөнөдхэй байгуулгын (реконструктивна) условинуудта тааруулан, эрид шөнөдхөн табиха зорилго дэбжүүлэе һөн.

Нүхэр Сталин болбол большевистскэ довтолгын удхань хадаа орсон дотороо капиталистическэ элементүүдтэ эсэргүүсүүлэн массын нэрэмжэ ба активностие эсэргүүлгэдэ, массын творческэ активност ба үүсхэлые элсүүлгэдэ, ажалай бүтөөсыне дээшлүүлгэдэ, советскэ, профсоюзна ба бусад органиацинуудта үлэмжэ активна ба революционо хүдэлмэри мэршэдэй ядро байгуулажа, опортунистическэ ба бюрократическэ, харша элементүүдыне түрин изолироважа, тэдэ органиацинуудай бүхы практикеска хүдэлмэрине шөнөдхөн табилгада байна гэжэ хэлэһэн байгаа.

ВКП(б)-ийн XVI съезд болбол партидоторой асуудалуудта, парти дотор тэрэнэй линийн, ленинизмнээ хэлбэрилгыне хүсэд усадхаха зорилгодо тон ехэ анхарал хандуулаа һөн. Парти болбол съездһэнэ бүри урид, трокистско-зиновьевскэ капитулянтска, антисоветскэ блогыне бутасохбо.

Съезд болбол, капиталистическэ элементүүдтэ дэлгэрэнгы довтолгын үедэхи глэһна аюул хадаа баруунай хэлбэрил болоно гэжэ заагаа һөн. Тэрэнтэй хамта, парти хадаа контрреволюционо трокизмда ба тэрэндэ эбсэхэ һөдөлгэдэ эсэргүү тэмэсэлэе нуларуулаха ёһогүй байһан юм. Гадна, съезд болбол национальна асуудалдай хэлбэрилтэдэ эсэргүүсэһэн, орон дотор ангийн тэмэсэлэй хурсадахагай дашарамдан, активизировалһан дээрэнхы повинизмда ба нотагай национализмда эсэргүү хайрагамгүй тэмэсэлдэ партине элсүүлэһэн байна.

Съезд болбол "хэдэн миллион хүдэлмэришэд ба колхознигуудыне ленинизмын туг доро жагсаан, ангийн дэисадай эсэргүүсэлгыне бутасохын, ВКП(б) хадаа массые социалистическэ дэлгэрэнгы довтолготодо хүтэлхэ ба СССР-тэ социализмын хүсэд илалтыне хангаха гөһөн хэлбэрилтэгүй найдабарин" мэдүүлэе һөн. ("ВКП(б)-ийн резолюцинууд соо", ч. II, хууд. 407).

ВКП(б)-ийн XVI съезд дээрэ, нүхэр Сталиной доклад соо найруулагдаһан идеянууд ба заабаринуудтаар зөөбгөөдлэгдэһэн, парти ба советскэ арад болбол тус съездын тогтоолуудыне большевистсөөр дүүргэһын түлэе, бүхы арадай ажахыне социалистическэ ёһоор үндэһөөрөнь шөнөдхөн байгуулгын түлэе оролсоһон сагнаань хойшо 10 жэл үнгэрэе.

Сталинскэ нөгөдөгөр табанжал хадаа, социализмын дайсадай хэды эсэргүүсэбэшыне хаань, болзроого урид, 4 жэл 3 нара соо дүүргэдэ. Орон дотор индустриализацин үндэһе хуури — хара металлурги, тракторна, автомобильна, химическэ, авиационно промышленност, станкобайгуулгын, хуудэ ажахын машинануудыне үйлдэбэрингын хүсэнтүгэе заводууд байгуулагдаа. СССР болбол электрэнерги, нефть ба шулуу нүүрһе үйлдэбэрилгөөр дэлхэй дээрэ түрүү хууринуудай нэгэе эзлэе. Табанжалэй план хуудэ ажахыгаар 3 дахин үлүүлэн дүүргэгэе һөн.

Эдэ бүгэдэ хадаа арадай ажахын бүхы халбаринуудта социалистическэ системн илалтыне хангагша хоёрдохы сталинскэ табанжалэй планине амжалтагайгаар ба болзроононь урид дүүргэхэ арга олгоо. 1936 ондо социалистическэ индустри болбол революциин урда тээхи Россиян промышленна продукцияне долоо дахин үлүүлэн байгаа. Парти хадаа үргэлжын коллективизацине амжалтагайгаар бөөдүүлэе. Тэрэнтэй хамта СССР-эй ангийн структура хубилба. Советскэ общество худалмаршад, тарашада ба интеллигенциһэ бүридэнэ. Сталинскэ Конституци, советскэ арадай бүхэдэлхэйн историческа илалтануудыне бөхидхэе.

СССР болбол технико-экономическа талаараа хүсэнтүгэе, зависимобашэ орон болоо. Социалистическэ гүрэнэй нангин газарыне түрүү техникээр зөөбгөөдлөгдөнхэй ба дайныне үүсхэгшэдэй сохилтодо хоёр дахы харюусахаар бэлэн, алдар габьяата Улаан Арми хамгаална.

Мүнөө СССР болбол хүгжэлтын шөнө полосода, социалистическэ общество байгуулагыне түгэсхэлгын ба социализмнаа коммунизмда шата дамжажа шэлжэн оролгын полосода ороо.

Энэ агуухэ зорилгыне амжалтагайгаар шийдхэлгын залогын — манай партиин зэргэнүүдэй нягта һөдөлдэ ба монолитност болоно. СССР-ые коммунизм тээшэ амжалтагайгаар дабушуулгын залогын — советскэ арадай морально-политическэ нөгөдөл, большевистскэ партине ба агуухэе вождь, багша нүхэр Сталиныне тойрон тэдэнэй нягта жагсаал мүн.

Н. ФОМИНОВ.

Улан-Удын Кооптехникум болбол районуудта худалдаа эрхилхэ 19 хүдэлмэрилэгшэдые бөлөдхөжэ гаргаа. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нураасалай отличнигууд—хургуулине дүүргэгшэд И. Смирнов, Т. Литвинова ба Ж. Посохова.

Партийна эхин органиацинуудта тодорхой хүтэлбэри үгэхэ ба туһалха

Юлийн 8-най үдэр, Улан-Удын Центральна районной партийна активай суглаан болобо. Энэ суглаан дээрэ III районно партийна конференциин шийдхэбэринүүдыне бөөдүүлгын дүнгүүд тухай докладтайгаар ВКП(б)-ийн Центральна райкомой секретарь нүх. Карпова выступала.

Нүх. Карпова болбол, районной, городской, областной партийна конференцинуудтай хуульээр, партийна пропаганда, партиин ургалта, партино-эмхидхэлгын ба бусад асуулануудаар нилэвд хүдэлмэри хөгдөһөн тухайда ба предпритинуудай үйлдэбэрини планай дүүргэлтэ тухаа хэлэе.

Центральна район соохи олонхи предпритинууд болбол 1940 оной нөгөдөхи кварталай планине муу бөшөөр дүүргэе. Жэшээхэдэ, городской электростанци болбол үйлдэбэрини шөнөнүүд амжалтануудыне туйлаһанайгаа түлэе ВКП(б)-ийн Центральна райкомой ба Райсоведэй дамжуулгын Улаан Тугые абанһан байна. Тэршэлэн, судорментно завод, хлебозавод ба бусад хадаа үйлдэбэрингөө түрүүшын кварталай планине болзрогтоо дүүргэе. Энэнтэй хамта, тус предпритинуудай хүдэлмэриде дутуу дунданууд бии.

Докладчик болбол промышленно кооперацин хүдэлмэри, городской коммунальна ажахы ба барилга, станковскэ хүдөлөөн тухай тодорхойгоор хэлэе. Иланганга, район соохи барилгануудай хүдэлмэри ушөө хангалтагүй байна. Энэнтэй шалтагаань юуб гөбөл, барилга дээрэ ажалай эмхидхэл мууса табигдаһанхай.

Мүн, худалдаанай органиацинууд (Бурмоторг, главгастроном ба бусад) болбол урийте хөлгөтэй ба зөөри хулгайлагалгай эрид тэмэсэл хэжэ шадаагүй умарһань, нилэе фактиуд үшөө үргэлжэлһөөр.

Предпритинууд дээрэ кадрнуудыне бөхжүүлгэ ба тэдэныне шөлэн абалга хангалтагүй байна, энэ юунһэе харагданаб гэхэдэ, 1940 оной январин 1-һэ апрелин 1 хүрэтэр 13 предпритинуудаар 676 хүн хүдэлмэриде абтаа; мүн энэ үе соо 637 хүн хүдэлмэриһөө гаргагдана байна. Саашань, нүх. Карпова болбол

Комсомолецууд авангардна үргэ эзэлнэ

Зэкамен. Цакирай, сомоной Л.-иней нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи комсомольскэ эхин органиаци (секретаринь нүхэр Ц. Тудупов) болбол аймаг соогоо нэгэн түрүү хуури эзэлнэ. Тус органиаци 35 членүүдтэй, тэдэнэй 7-нь малажал дээрэ худалмэриһэнэ. Комсомолецуудань ажал хүдэлмэри дээрэ авангардна үүргэ гээһэн, союзнабашэ элүүшуудта эрхим жэшээ харуула. 12 комсомолецууд стахановцууд ба ударнигууд болоо.

Тэдэнэр болбол общественнэ хүдэлмэриде активнаар хабаадал- Борис Шоенов.

Агуухэе художнигуудай зурагуудай выставкэ

Юлийн 12-ой үдэр Улан-Удэ городской №3 хургуулиин гартэ Гүрэнэй Третьяковскэ галлерейн картинануудай нүүдэл выставкэ нөгөдөһөн байна.

Энэ выставкыне харашад хадаа оройдой гайхамшад художнигууд-реалистнууд—К. А. Бриоловай, И. И. Шижкиной, Г. Г. Мясоедовой, Я. Ю. Верещагиной, В. Сенецовой, Богданов-Бельскийн, Красоткиной, Репиной ба бусадтай эрхим зохболуудтай—зурагуудтай танилсан байна. Выставкэдэ 200 шахуу элдэб картинанууд табигдаһанхай. Выставкыне Улан-Удэ дээрэ 9000 шахуу хүнүүд хараба. Эндэ хабаадаһан студентүүд, командирнууд, улаан-армеецүүд, багшанар художнигууд хадаа тон һонирхолтойгоор хаража, һайшаалын кнйге соо өөөдхөнгөө һанамжануудыне бөшөөһөн байна.

ПРОГУЛЬЩИК КЛИМОВ ХӨБӨӨГДӨВӨ

Улан-Удын сплавной конторын бригадир Климов Ермолай Иванович хадаа һаяхан хоёр үдэрэй торшо дотор худалмэриде гарангүй архидаба. Советскэ законине зорюута хазайгуулаша, прогульщик Климов болбол өөрынгөө гэмтэй ябадалыне мэдэрхэ зуураа, хүдэлгэй хэдэн шалтагаануудыне баримталан, судһаа мултархыне нэдэһэн байна.

Тэрэ хадаа бригаданыгаа коллективий дунда ажалай дисциплиныне унагаахаһаа гадна, "минин гаргаггүй хада худалмэриде бүт гаргагты" гэжэ худалмэришэдтэй захирап, тэдэныне ажалһаань һае туулаһан байха юм.

Прогульщик Климов, тус үчредендэ ороһоор нара үлүүтэй худалмэриһэнэ. Энэһөнөө урда хэдэн олон предпритинуудта худалмэриһэн эад, ажалай дисциплиныне хазайгуулаһан ба прогул хэһэн дээрэһэе гаргагдана байна.

Советскэ оройной законине эбдэе социалистическэ ажалай дисциплиныне хазайгуулашаа лодыр-прогульщик Климов хадаа шөнө законундэһөөр улолово харьусалгана хабаадуулагдаба.

БЭШЭГМЭДЭХЭ-ГУЙЕ ДАРЫ УСАДХАХА

Улан-Удын дөпөгэй худалмэришэдэй дунда бөшөгмөдөхөгүйшүүр ба бага мэдэгшэд 82 хүн июлийн ахиндэ байһан юм.

Тийгээд, июлийн 16-да, үшөө бөшөг мөдөхөгүйшүүр ба бөө мэдэгшэд 57 хүн 4-дэхи ба 3-дэхи классуудай объемуудаар шагадан гаргагдана болоһонь үшөө 17 хүн бөшөг мэдэгшүүрүүд ба шилээд олон хүн бөө мэдэгшэд үлээ. Тэдэнэр мүн бүгэдэ нураасалда хабаадуулагдаһанхай. Нургагшад-культармеецнууд нүхэд Деяна, Медведьева гөшө №64 дунда хургуулиин хуриншадтай хүтэлбэри дөро зянганһан даа регуларнаар үнгэргэе. И дэнэр бөшөг мэдэгшөгүйшүүр һанайр гүйсэд грамотна болбол түлэе тэмэсэһэнэ.

Харюусалгата редакторыне орологшо Ц. ОЧИРОВ.